

Nyskapende bygder i Midt-Norge

VANVIKAN I TRONDLAG

I forbindelse med ordretørke og krise i offshorebransjen, ble hjørnesteinsbedriften Aker Verdal splittet opp i en ny selskapsstruktur i 2000. Fabrikkområdet på Vordalsøra ble åpnet opp som industripark og etableringsområde for nye bedrifter. I dag er det sysselsatt minst like mange mennesker i 120 aksjeselskaper som det tidligere var i den ene store og dominerende bedriften. Selskapene opererer innenfor et svært bredt spekter.

FROYA I TRONDLAG

Etter utflagging av fiskeforedlingsindustri, etablerte Frøya nye næringsforening prosjektet «Frøya inn i framtida» i 2004. Tidligere ordfører Jan Otto Fredagsvik er ansatt som ildsjel, og en rekke frøyaambassadører er utnevnt. Blant annet «nudelkongen» Mr. Lee, som satser på fangst og bearbeiding av kongesnegler.

HERØY I TRONDLAG

Stor innenfor skipsindustri og fiskeri. Men har også etablert en lokal gruppe av den internasjonale «Slow Food»-bevegelsen. Gruppen skal jobbe for å sikre mattradisjoner og de tradisjonelle produsentene i Herøy. Planlegger hotell og nye leiligheter som krever kabelferje eller undersjøisk tunnel over sundet.

BJUGN KOMMUNE

Kåret til årets oppvekstkommune i 2004, og årets idrettskommune i Trøndelag i 2006. Ny videregående skole åpnet i januar, og landets andre ishall for lengdeløp åpnes i juni.

FURUDAL I STJØRDAL

Mange unge bønder, oppkjøp av melkekvoter og godt samarbeid om maskiner. Har forhindret skolenedleggelse. Nærbutikken pusset opp på dugnad i 2005, og butikken gikk med overskudd for første gang på 20 år. Etablerte bygdalag for tre år siden med mål om økt livskvalitet og verdiskapning. Skal grave ned superbredbånd på dugnad.

GJERDSVIKA I SANDE

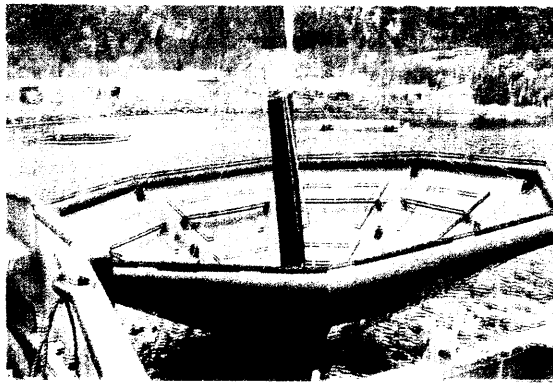
Gjerdsvika er kjent for sin gründerånd, med satsning på blant annet fiskeforedling, møbelproduksjon, matvarer og musikkinstrumenter. Næringslaget med egen nettside for hele bygda.

STORÅS

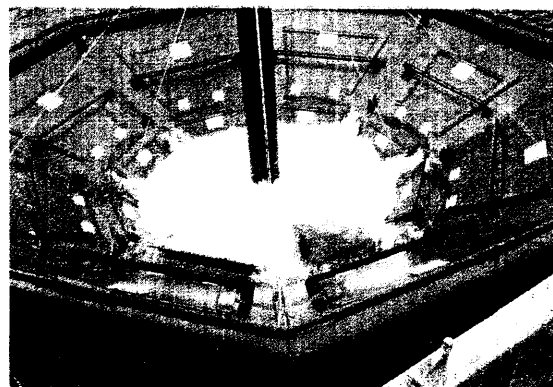
Lokale entusiaster har på få år bygd opp en av de mest spennende musikkfestivalene i landet, med betydelige ringvirkninger lokalt.

TIPS NATIONEN

- I løpet av våren skal Nationen kåre Norges mest nyskapende bygd. Aktuelle kandidater fra hele landet skal presenteres i en reportasjeserie de nærmeste månedene. Vinneren offentliggjøres på «inn o' Bygd»-konferansen i Nærosen i juni.
- Tips oss om nyskapende bygder. Send en epost til innovasjon@nationen.no. Gi gjerne en begrunnelse.
- En bygd kan være en kommune, eller en del av en kommune.
- Bygda må kunne vise til omstillingsevne og vilje til å gå nye veier.
- Nyskaping kan være å utvikle gamle og nye næringer/bedrifter og nyskapende aktiviteter i frivillig og offentlig sektor.
- Bygda må være preget av optimisme.

... her heises skalamodellen ned i vannet...

... hvis dette virker, vil det kreve enorme investeringer før vi kan hente ut energien.

SMOKK I GANG: I løpet av et halvt år er smokken til Ortodent blitt markedsledende i apotekene. Nå jobber Turid Halsli Hagen og Tov Giezendanner med å lansere smokken internasjonalt.

Det er en daglig kamp mot trusselen fra Kina.

Jens Ole Lindgjerdet, næringssjef

FAKTA OM LEKSVIK

■ Leksvik kommune ligger på Fosenhalvøya på østsiden av Trondheimsfjorden.

■ Veiløs bygd fram til 1960-tallet. All transport foregikk sjøvegen.

■ Har i dag hurtigbåtforbindelse med Trondheim fra tettstedet Vanvikan. Bilferje går fra nabokommunen Rissa.

■ Innbyggertallet har holdt

seg stabilt rundt 3500 de siste 15 årene. I 1951 var folketallet under 3000. Toppen var i 1983, med 3656.

■ Før «industrirevolusjonen» etter krigen var landbruk viktigste næringsvei, med over 5000 geiter i bygda. I dag er 35 prosent av arbeidsstokken sysselsatt i industrien.

BYGDAS STORE SØNN

■ Bjørn Daniel Lyng (1925-2006) har hatt enorm betydning for Leksvik.

■ Karrieren startet han allerede som ung gutt, da han bygde småkraftverk og smie i Kvernhusfossen i hjembygda Kråkmo i Leksvik.

■ Like etter krigen flyttet han virksomheten fra småbruket til Vanvikan, der smia ble til jernvarefabrikk som blant an-

net produserte dørhengsler og brekkjern. I årene som fulgte startet han jernstøperi og emaljeverk.

■ Helt fram til sitt siste leveår, da han etablerte Lyng Composite, markerte Lyng seg som en pågående seriegründer. En lang rekke av Lyngs etableringer lever i beste velgående den dag i dag.